

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Provo van de politieke pornografie: leven en werk van Bernhard Willem Holtrop.

Driessen, F.J.A.

Citation

Driessen, F. J. A. (2024, October 9). *Provo van de politieke pornografie: leven en werk van Bernhard Willem Holtrop*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4094529>

Version: Publisher's Version
License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4094529>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STELLINGEN

Behorende bij het proefschrift

PROVO VAN DE POLITIEKE PORNOGRAFIE

*Leven en werk van **Bernhard Willem Holtrop***

Frenk Driessen

1. Bernhard Holtrops politieke pornografie is geen afrekening met zijn gereformeerde en preutse opvoeding in het bijzonder maar een afrekening met autoriteit in het algemeen.
2. De seksuele revolutie in de jaren zestig en zeventig van de twintigste eeuw stelde Bernhard Holtrop in staat autoriteiten te bespotten middels politieke pornografie.
3. Bernhard Holtrop beschikte over een sterke drijfveer omdat strafrechtelijke vervolging en censuur hem er niet van weerhielden om politieke pornografie te bedrijven.
4. Het oeuvre van Bernhard Holtrop toont aan dat politieke pornografie ongemakkelijke waarheden blootlegt.
5. Bij het bestuderen van politieke spotprenten is verstand hebben van artistieke en grafische aspecten noodzakelijk.
6. Politieke spotprenten zijn niet alleen de weerspiegeling van publiek debat maar kunnen het publieke debat ook beïnvloeden. In dit verband moet onderzoek naar de aan de PvdA gelieerde perstekenaar Rob Wout (1928-2001) – alias Opland – worden aanbevolen.
7. Binnen de generatie babyboomers die aan het einde van de jaren zestig en het begin van de jaren zeventig van Nederland een cultureel gidsland maakten, verdient de centrale rol van de non-conformistische kunstenaar Willem de Ridder (1939-2022) nader historisch onderzoek.
8. Politieke spotprenten vormden eeuwenlang de afspiegeling van contemporain publiek debat, maar ‘memes’ (‘recognizable images or video clips, paired with witty captions or phrases’) nemen deze rol over. Vanwege de vluchtige aard van uitingen op internet en de sociale media is bij historisch onderzoek haast geboden.
9. Mei ’68 luidde niet alleen het einde in van de periode De Gaulle maar markeert ook het einde van Frankrijk als cultureel gidsland.
10. Toen minister van Justitie Ernst Hirsch Ballin in 2008 het bestaan onthulde van de ‘Interdepartementale Werkgroep Cartoonproblematiek’ werd duidelijk dat repressieve overheidsbemoeienis met politieke satire niet louter denkbeeldig is.
11. Voor een beter begrip van het fenomeen satire moet *A Modest Proposal* van Jonathan Swift (1667-1745) onderdeel gaan vormen van het curriculum voor eerstejaarsstudenten.
12. De ervaring heeft geleerd dat wanneer tijdens het schrijven van een proefschrift de kamertemperatuur zakt tot 13°C het verstandig is om met de laptop onder de dekens te kruipen.